

ТОШКЕНТ ХАЛҚИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ
ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН
ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 120 (8610).

25 июнь, 1985 йил

СЕШАНБА

Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА— 27 ЗАРБДОР ЎН КУНЛИК!

БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

СССР ОЗИҚ-ОВҚАТ программасининг муваффақиятли бажарилишига муносиб ҳисса қўшиб келаятган Бекобод райони меҳнаткашлари жамоат чорвачилигини ривожлантира бориб, катта меҳнат ғалабасини қўлга киритдилар. Районда гўшт ва тухум етиштириш ҳамда давлатга сотиш юзасидан белгиланган беш йиллик план олтига билан бажарилди. Бўрдоқбоқарлар ҳозирга қадар эл эҳтиёжини учун пландаги 7535 тонна ўрнига 9053 тонна гўшт етказиб бердилар. Паррандабоқарлар эса 18 миллион 613 минг дона тухум тортиқ қилдилар. Бу беш йиллик иландагидан 6 миллион 233 минг дона кўпдир.

Қўлга киритилган ютуқларга райондаги «КПСС XXV съезди», А. Мавлонов номи совхозлар, «Победа» ва Навоий номи колхозлар чорвадорлари катта ҳисса қўшдилар.

Район хўжаликлариде мажбурият ҳисобига чорва маҳсулотлари сотиш давом этмоқда.

Р. БАГИРОВ.

ОРТИҒИ БИЛАН

Тошкент районидеги Охунбобоев номи колхоз чорвадорлари ўн биринчи беш йиллигининг якуновчи йилида ҳам гўшт, сўт ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириб бормоқдалар. Кўни-кеча хўжалик бўрдоқбоқарлари катта ғалабани қўлга киритдилар. Давлатга гўшт сотиш юзасидан олинган йиллик план олтига билан бажарилди. Қабул пунктларига 80 тонна ўрнига 85,7 тонна гўшт етказиб берилди.

Бу ютуққа колхознинг Х. Исмомов, М. Аҳмедов, Р. Қосимов, В. Ироноев сингари

Н. БОБОЖОНОВ.

ОҚҚУРҒОН районидеги

Охунбобоев номи колхознинг Шоусуф Қўчқоров бошчилигидаги бригадаси аъзолари бу йил 120 гектар ерда пахта етиштиришмоқда. Областидаги бир гуруҳ илгор пахтадорларининг ва танилган ташаббусига қўшилган коллектив деҳқонлари ҳар гектар ердан 30 центнер ўрнига 35 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олишга аҳд қилдилар.

—Зиммага мажбурият олгандан кейин шунга яраша меҳнат қилиш керак,—дейди Ш. Қўчқоров.—Биз айни кунларда ҳар тун гўзани эйтиб-бордан четда қолдирмай парвариш қилаёмиз. Ҳозиргина гўза қатор ораларига уч мар-

У Ч МАРТА ИШЛОВ БЕРИЛДИ

Та ишлов берилди. Ҳар гектар ерга 300 килограммдан азот, аммофос ўғитлари солиб озиқлантиридик. Сувчиларимиз ниҳолларни ўз вақтида обихайфга қондирмоқдалар.

Ҳақиқатан ҳам бригадани июнь-июль гўза парваришида зарбдор ой деб эълон қилиди. Коллективнинг ҳар бир аъзоси барча агротехник тадбирларни сифатли бажариш учун муносиб ҳисса қўшмоқда. Наби Мамайтқов, Мусурмон Отахонов сингари меҳ-

Қ. САДИНОХУНОВ.

ОБЛАСТЬ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТЛАРИ МИНБАРИ

МУВАФФАҚИЯТЛИ ЯКУНЛАЙМИЗ

КОМБИНАТИМИЗДА етмишта комсомол-ёшлар коллективни меҳнат қилмоқда. Улар ўртасида ўзаро социалистик мусобақа ташкил этилган. Ҳар бир бригадани алоҳида ҳисоб-китоб қилиш тўғрисида. Унда планларнинг бажарилиши, ишлаб чиқариладиган маҳсулотларнинг сифати, меҳнат иттиозига риоя қилиниши, бригадани аъзоларининг жамоат ишларидаги иштироки каби бандлар бўлиб, улар ҳар кунни тўлдириб бориладилар. Ўзаро социалистик мусобақага яқин жасалатганда шу арақа кўрсаткичлари ҳисобга олинади.

Бизнинг коллективимиз

ҳам бу социалистик мусобақада актив иштирок этмоқда. Йил охиригача меҳнатни ташкил этилишининг прогрессив усулларини, илгор тажрибаларини жорий қилиб қўлини қўшимча қўллаб руҳ матоди ишлаб чиқариш, маҳсулот таннаҳини 0,7 процент камайтириш учун қизғин кураш олиб бораёламиз. Бундан ташқари, йил охиригача қўллаб қўмуш, кўрошнинг, алюминий, минг киловатт-соат электр энергияси тежаб қилиш, бунинг ҳисобига икки кун ишлаб беришга эришишга интилоқмоқдамиз.

Коллективимиз бу ватданинг тўла урдасидан чиқриш

учун барча резервларини ишга солаётми. Шунинг учун ҳам дуруст меҳнат ютуқларига эришмоқдамиз. Шу йилнинг биринчи ярми планини барвақт бажардик. Эндиледа бу ютуқларни янада мустаҳкамлаш мақсадида зўр ғайрат-шижоат билан ишламоқдамиз. Мақсади-миз партияимизнинг навбатдаги XXVII съездининг, стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллигини муносиб қутиб олишдир.

С. АНДРОСЕНКО.

Олмалик қон-металлургия комбинати руҳ заводи комсомол-ёшлар бригадаси бошлиғи, область «Қотинма» мукофоти лауреати.

ИМКОНИЯТНИ БОЙ БЕРМАНГ

1984—1985 йил қишлоқнинг каттиқ келиши чорвадорларни анча қийнаб қўйди. Айниқса, ем-хашак етиштиришга етарли эътибор бермаган хўжаликлар учун жуда оғир бўлди. Колхоз-совхозларнинг айрим-айрим қишлоқдан баъзур чиқиб олдилар. Йўл қўйилган камчиликлардан тегинли хулоса чиқарган хўжаликларнинг чорвадорлари бу йил эрта баҳордан озуқа базасини мустаҳкамлашга киришдилар. Айни кунларда бутун диққат-эътибор бедадан мўл ҳосил олишга, сифатли сўс бостиринишга, қишлардаги табиий ўт-ўланларни тезроқ ўриб-йиғиб олишга қаратилмоқда. Бу борада, айниқса, Чиноз, Оржоникидзе районларининг озуқакорлари ибратли ишларини амалга оширмоқдалар. Улар ҳозиргача йиллик планнинг 50—60 проценти миқдорда ем-хашак жамғариб қўйилди.

Бўстонликлар чорвадорлар ҳам бу йил қишлоқда тайёргарлик қилишни астойдил олиб боришмоқда. Шу кунгача 16 минг тоннадан ортиқ дағал хашак жамғариб қўйилди. Бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 3 минг тонна кўп ем-хашак тайёрланди, деган сўзлар. Айниқса, райондаги Жданов номи, «Қозғонистон ССР 30 йиллиги» колхозлари, «Бўстонлик» совхозида ем-хашак тайёрлашга катта эътибор берилмоқда. Бу хўжаликларда ҳозирнинг ўзидаёқ йиллик планнинг 50—60 проценти миқдорда озуқа жамғариб қўйилди. Шу жумладан, сенаж бостирини топириши 100—110 процентга бажарилди.

Ҳозирги кунда районда 700 га яқин колхозчи ва совхоз ишчилари қишлоғида дағал озуқа тайёрлаш билан бевосита шуғулланмоқдалар. Ҳазиланг ва Чирчиқ шаҳрининг корхона ҳамда ташкилотларидан келган 3 мингдан ортиқ хашакчи ҳам шу ишга сафарбар этилган. 51 та пичан ўридангидан, 16 та хашак тўплайдиган мослама, 41 та автомашина, 33 та трактор тележалари ва бошқа техника озуқакорлар хизматида.

Бирок, ишчи кучи, машина ва механизмлардан сармалани фойдаланмаётган, дағал озуқа тайёрлашда сустихликка йўл қўйётган хўжаликлар ҳам бор. Масалан, «Чорвоқ» ва «Пралда» газетасининг 50 йиллиги совхозлари ҳамда Калинин

ЕМ-ХАШАК
ТАЙЁРЛАШНИНГ
БОШИНИНГ
ТЕКИРАМИЗ

«Хўжаикент», «Чорвоқ» совхозларида табиий пичан тайёрлаш топириши ўзда-жуда қўлиб кетмоқда. Бу хўжаликларнинг озуқакорлари мавжуд ишчи кучларидан ва техника восталаридан ўз ўрнида, самарали фойдаланяптилар. Қўпича хашак ўришга келиш хашакчилар бошқа ишлар билан машғул бўлмоқда. Масалан, «Қизил ту» колхозида бўлганимизда хўжалик раҳбарларининг ва мутахассисларининг биронтаси ҳам колхозда нечта хашакчи меҳнат қилаётганини айтиб беролмадик.

Текшириш шуни кўрсатдики, колхозда биргина Чирчиқ шаҳридан 70 нафардан ортиқ киши ёрдамга келган. Колхоз беш зоотехникни Амиркул Бойтабосинов матулумотга қараганда уларнинг 30 нафарининг ем-хашак жамғариш билан шуғулланмоқда. Колхозларнинг қердак нима иш қилаётгани номалум. Баҳоладик, 40 га яқин киши сабзавотчилик бригадаларида қарам узини, жойлаш ва бошқа ишлар билан шуғулланиб юриди.

Шунинг учун ҳам колхозда сенаж бостирини плани бажаришга нисбатан ҳисобга олмаганда беда пичани тайёрлаш ва табиий ўт пичани жамғариш топириши жуда сусти бормоқда. Масалан, пичадан 1900 тонна ўрнига эҳдигина 211 тонна табиий пичан тайёрланган, холос.

Беданинг ҳосилдорлиги 14—15 центнердан ошмапти.

«Ленинград» колхози озуқакорлари бу йил 4680 тонна ем-хашак тайёрлаш учун курашмоқдалар. Колхоз раисининг маданий-маърифий ишлар бўлига ўринбосари Шодмон Аломоновнинг айтишича, колхозда кўпроқ озуқа жамғариш учун барча ишчи кучлари ва техника сафарбар этилган. 7 та пичан ўрувчи, 1 та йиғувчи механизмлар, 1 та ортиш техникаси ва автомашиналар тинимсиз ишлаб турибди. Рақамлар хўжаликда бу борада ҳали кўпгина камчиликларга йўл қўйилганлигини кўрсатмоқда. Жумладан, 17 июнгача бўлган маълумотда йиллик топириқдаги 2200 тонна ўрнига эҳдигина 192 тонна беда пичани, 1000 тонна ўрнига 70 тонна табиий пичан жамғаришга қийин қилинган.

Булардан кўришиб турибдики, «Ленинград»ликлар ҳам шу кундангидан энг долзарб вазифа — ем-хашак жамғариш сустихлик билан амалга оширишмоқда. Маъжуд имкониятлар тўла ишга солинмапти. Колхоз правленеи ва партия ташкилотли ем-хашак жамғаришнинг тўлиқ назорат қилинмапти.

Райондаги қатор хўжаликларда, шунингдек, иттиқлиқ ўт уни ишлаб чиқариш жуда ёмон аҳволда. «Чорвоқ», «Хўжаикент» совхозларида, «Қизил ту» колхозида ҳозиргача 1 килограмм ҳам ўт уни тайёрланмаганини қандай баҳолаш мумкин?! Ахир, ўт уни қорамоллар учун жуда муҳим озуқа ҳисобланади-ку! Шунинг учун тежда икки имкониятларни ҳис солиб, қимматли озуқани қўпайтириш чораларини кўриш лозим.

Қаерда мўл озуқа жамғаришга ўша ерда чорвачилик жадал ривожланиди, гўшт-сўт қўпаяди. Бунни Бўстонлик районининг чорвадорлари ҳам жуда яқин биладилар. Шунинг учун бой берилмаётган имкониятларини тежда ишга солиш керак. Бедазорларга қарован ҳар томонлама қўчайтириб, мўл ҳосил олишга эришиш керак. Табиий ўт пичани жамғаришга ишчи кучларини тўлароқ сафарбар этиб, бу борадаги топириқни, албатта, бажариш лозим.

Ф. МУХИДДИНОВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

КУНИГА 500 ТОННА

ПАРКЕНТ райони чорвадорлари қишлоқ учун ем-хашак жамғаришнинг қизғин олиб боришапти. Ўн биринчи беш йиллигининг якуновчи йилида район озуқакорлари 42 минг тоннадан ортиқ дағал хашак тайёрлашга аҳд қилишапти. Айни кунларда район хўжаликларида беда ва бошқа озуқа экинларидан мўл ҳосил олиш учун барча имконият-

лар ишга солинмоқда. Айниқса, табиий пичан тайёрлашга асосий эътибор қаратилмоқда.

Бу борада «Паркент» совхоз-заводи, «Гулбоғ», «Коммунизм» совхозларининг озуқакорлари барчага ибрат бўлишапти. Умуман ҳар кунги район бўйича 450—500 тоннадан ортиқ дағал хашак жамғаришмоқда.

М. МИРКОМЛОВ.

ТЕЖАМКОРЛИК— ШИОРИМИЗ

БИРЛАШМАМИЗ коллектив республикамиз 18 ишлаб чиқариш илгорининг КПСС XXVII съездининг муносиб қутиб олиш учун 27 зарбдор ўн кунлик эътибор ташаббусини маъқуллаб қутиб олдилар. Машинасозлар 1985 йилда ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини қайта қўриб чиқиб, партияимизнинг навбатдаги улкан анжумани шарафига янги меҳнат маршларини белгилладилар. Илгарини ваъдага қўшимча равишда 200 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариб, реализация қилинади, қишлоқ меҳнаткашларига планга қўшимча яна 10 дона КХГ-4 гербицид соладиган агрегатлар тайёрланади.

Бригадани аъзолари ҳам корхонамиз коллективининг бу юксак меҳнат маршларини ағаллашга баҳоли қудрат қўмаклашишга аҳд қилдилар. Бу йўлда бутун куч, ғайрат ва тақрибамизни аямал сарфлаймиз. Ишчиларимиз бригадани топиригини кам ишчи кучи билан бажариш ташаббусига қўшилган эди. Айни пайтда бригаданимизга 12 нафар ишчи билишган. Улар илгари 14 киши бажарган ҳаммадаги топиригини урдаламоқдалар. Ҳар бир ишчи қўшимча ва турли касбларни пухта ағаллаб олган. Ишчиларимиздан бирор киши ишга келмай қолса йўқлиги биланмайди. Бошқа бригадаларнинг унинг вазифасини бемалол бажараверди. Қўп жихатдан пўнинг учун ҳам ишчимиз кўрсаткичлари яқин бўлмоқда. Ҳар кун топириқини 130—140 процентга етказиб бажармоқдамиз.

Бригаданимиз ҳозир 1986 йилнинг май ойи ҳисобига маҳсулот чиқаришти.

М. ПОПОВА.
«Ўзбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бригадир.

К О Н Т Р О Л И Ш И Н И ТАКОМИЛАШТИРАЙЛИК

Тошкент область партия комитетида область партия комитетлари ҳузуридаги партия комиссиялари раислари ва аъзоларининг семинар-кенгаши бўлиб ўтди. Унда шаҳар ва район партия комитетларининг секретарлари, район партия комитети ҳукури берилган парткомлар секретарлари, партия комиссияларининг раислари ва аъзолари иштирок этдилар.

Область партия комитетининг биринчи секретари Т. А. Алимов семинар-кенгашида «Партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети апрель

(1985 йил) Пленуми ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми қарорлари асосида партия комиссияларининг семинар-кенгаши бўлиб ўтди. Унда шаҳар ва район партия комитетларининг секретарлари, район партия комитети ҳукури берилган парткомлар секретарлари, партия комиссияларининг раислари ва аъзолари иштирок этдилар.

Семинар-кенгашида Қотнашчилари, шунингдек, Тошкент шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари К. П. Дудиннинг «Партия комис-

сиялари ишга раҳбарлик ҳамда уларнинг партия ва давлат иттиозинини мустаҳкамлашдаги ролини ошириш тўғрисида, область халқ контроли комитетининг раис Б. С. Камоловнинг «Область халқ контроли органлари социалистик меҳнат ҳизмати мустаҳкамлаш ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми қарорларидан келиб чиқадиган вазифаларни бажариш учун курашда», область прокурори Э. Жўраевнинг «Область маъмурий органлари партия ва ҳуку-

матининг социалистик қонунийлик ва жамоат тартибинини мустаҳкамлаш тўғрисидаги кўрсатмаларини бажариш учун курашда» мавзудаги докладыларини тингладилар. Партия комиссиялари ўзаро иш тақрибларини алмашдилар. Семинар-кенгашида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия комиссияси раис Р. Ҳ. Абдуллаев нутқ сўзлади. Семинар-кенгашида Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров иштирок этди.

Махаллий Советларнинг иккорта комитетлари, касаба союз комитетлари ва халқ контроли органлари корхона ва ташкилотларда кишга тайёргарлик боришини ҳамма вақт ҳам ўз вақтида текширишни йўлга қўймайдилар. Бу унча кўп капитал маблағ талаб қилмайдиган қўпгина тадбирлар бажарилаётганлиги олиб келади. Кишга тайёргарлик қўришда турар-жой, коммунал хўжаликлариде ҳам жиддий камчиликлар мавжуддир.

Кенгашида область партия комитетининг секретари В. Г. Гордиенко нутқ сўзлади.

Кенгашида корхона ва ташкилотларни куз-қиш даврида ишлашга тайёрлаш юзасидан тавсиялар қабул қилинди.

«ПРОГРЕСС—24» ТУТАШТИРИЛДИ

ТАСС АХБОРОТИ

1985 йил 23 июнь кунин Москва вақти билан соат 6 дан 54 минут ўтганда «Прогресс-24» юк кемаси одам бошқаришга «Салют-7» — «Союз-Т-13» орбитал комплексини билан автоматик тарзда туташтирилди.

Космик аппаратлар бир-бирини қидириб топиши, яқинлашиши, бирикинчи ва туташини борт автоматикаси ёрдамида бажарилди. Бу

жараёларини учинчи бошқариш маркази ва орбитал комплекс ақиллиги — космонавтлар Жоннибеков билан Савиних назорат қилиб турдилар. Юк кемаси станциянинг агрегат бўлмаси тарафига туташтирилди.

«Прогресс-24» кемаси орбитага станциянинг бирдангидан мотор қурилмаси учун қилинган, илмий тадқиқотлар ўтказиш учун асбоб-ускуна, аппаратлар, материаллар,

экиннинг ҳаёт фаолиятини таъминлаш воситалари ва почта олиб борди.

Экиннинг ахборотларини ва телеметрия ўлчови маълумотларига қўра, «Салют-7» — «Союз-Т-13» — «Прогресс-24» орбитал комплексини илмий системалар нормал ишлаб турибди.

Космонавтлар Жоннибеков ва Савинихнинг қайфияти яқин.

ЗАЗУЛИН МАКТАБИ

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрининг «Ўзбекхастрой» трестига қарашли 6-қурилиш бошқармасидан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси Дмитрий Андреевич Зазулин бошлиқ гишт теруучилар бригадасининг уй-жойлар қурилиш муддатларини қисқартириш борасидаги тажрибаси диққатга сазовордир.

Бригада социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажармоқда ва ҳозирги вақтда 1990 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда. Меҳнатга ҳақ тўлашининг ишбай-мукофотили системаси кенг қўлланилаётганлиги юксак иш унвонига эришини имконини бермоқда. Барча турдаги ишларнинг 95 проценти шундай систематга мувофиқ олиб боришмоқда.

Коллектив сурункасига уч беш йилдан буюн тўла хўжалик ҳисоби асосида ишламоқда, бу ерда ўртоқларча

ўзаро ёрдам, ишонч, ўзаро талабчанлик руҳи қарор топан ва доимо шу руҳга амал қилишмоқда.

Бригаданинг кўпгина аъзолари коллективда 10—15 йилдан буюн ишлаб келиш-уш турлош касбини ўзлаштириб олган. Меҳнат унвондорлигини ошириш, техникадан ва иш вақтидан самарали фойдаланиш резервлари доимо изланаётганлиги, шу беш йилликда уй-жой қурилиш муддатларини нормадагига нисбатан 1,5 барабар қисқартириш имконини берди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг мажлисида ана шулар ҳақида алоҳида тўхталиб ўтилди.

Д. А. Зазулин бригадасининг иш тақрибасига бағишланган мақола ларини газетанинг 3-санафасида ўқинишга мумкин.

кил прогрессив социал-иқтисо-
ати- дий ўзгартиришлар амалга

З А З У Л И Н М А К Т А Б И

«ЭНГ МУҲИМИ ХУЖАЛИК ЮРИТИШНИНГ СИНАБ КЎРИЛГАН ФОРМАЛАРИНИ БАРЧА МИНИСТРИЛЛАР, ИДОРЛАР, БИРЛАШМА ВА ҚОРХОНАЛАР ПРАКТИКАСИГА ДАДИЛ-РОҚ ЖОРИЙ ҚИЛИШ КЕРАК. МЕҲНАТНИ ТАШКИЛ ҚИЛИШНИНГ ИЛГОР

ФОРМАЛАРИ, АВВАЛО ХУЖАЛИК ҲИСОБИНИ ВА БРИГАДА ПУДРАТИНИ ЖОРИЙ ҚИЛИШ-ГА АЛОҲИДА ЭЪТИБОР БЕРИШ ЛОЗИМ».

(Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XX пленуми материалларидан).

МАҲОРАТ, ТАҲРИБА, МУАММО

БИР НЕЧА йил муқаддам бригада пудратини коллективларда кенг ёйиш маъсусиди бригадирларнинг сўзига ўтказилди. Шу муносабат билан мен ҳам сўзга чиқишимни айтишди. Ушунга кўра ҳар бир коллектив ўз маҳорати, тажрибаси ҳақида гапириш билан бирга юзасига келган муаммолар ҳусусида ҳам албатта тўхталиш керак деган хулосага келгандим. Бу шунчаки чинарланган хулоса эмасди. Сўз давомида шундай қарорга келдим: эндигина илгор усул асосида иш юритаётган бригадаларнинг деярли барчасида иш ҳақи тақсимида қийинчиликлар дуч келинган экан. Бунга ҳар бир бригада аъзоси оқибатига айтаётганда муаммо муаммоларга қолаверди. Кўп ўтмай, меҳнат иштирокини қосишнинг қараб ҳақ тўлаш тартиби ишлаб чиқилди.

Шундан бери сўз олар эканман унинг ушундан иборат бўлишга ҳаракат қиламан.

МАҲОРАТ. 1971 йилга келиб қурилишдаги 15 йиллик фаолиятимдан сўнг илж бор ўз касбининг кўп қирраларини яхши билиб олганлигимни ҳис этдим. Назаримда бригадани аъзолари ҳам бунга қўмақлашди: шу йил коллективимиз қурувчилар ўртасида биринчи бўлиб беш йилликни 3,5 йилда бажариш ташаббусини бошлаб берди. Бу жуда маънавийта вақифа эди. Ахир бу йилликка кўл урганимизни «баракалар» деб кўтиб олганлар ҳам, «булмаган гап» деб мактанчоқликка бўйбандлар ҳам охири нима билан тутар экан деб кўтиб туришарди.

Беш йилликни 3,5 йилда бажаришимиз учун ҳар бир ишчи терувчи ҳар сменада ками... билан 140 процент норма бажариш талаб этиларди. Лекин қандай резерв ҳисобига бунга эришиш мумкин?

Ҳаммамиз маслаҳатлашиб фақат маҳоратга суянишга қарор қилдик. Лекин асосий қийинчилик аввалига кекса ишчилар зиммасига тушибди аниқ эди. Ешлар ҳам бора-бора улардан ортда қолмасликларини сезиб турардик.

Худди кутганимиздан бўлди. Биринчи йиллик ҳар бир ишчи ўртача ҳисобда 15 минг сўмлик иш бажарди. Бригадада меҳнат унумдорлиги 33 процентга юксалди. Шу тариқа беш йилликни 3,5 йилда эмас 3 йилда бажариб қўйдик.

1974 йилда йилгитларимиз билан маслаҳатлашиб бир беш йилликда ўн йиллик топиригини бажаришга сўз бердик. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бу ташаббусимизни маълумлашганда сўнг ўз вақифамизга янада маънавийта билан ёндашадиган бўлдик.

Ҳар бир қурувчи икки еки ундан ортиқ турдош мутахассисликни ағаллаш зарур деб белгиладик. Шундай қилини ҳам, лекин бу ҳам назаримизда кам эди. Меҳнат унумдорлигини кескин юксалтиришга олиб келадиган қандайдир резерв борлигини сезиб турардик. Кейинчалик тажрибали қурувчилар билан маслаҳатлашиб, кучлар тақсимида тартибга ўзгариш киритишга асосий асосида берди.

Аваллари бир еки икки қурувчи битта ердани белгилашарди. У эса гишт, қоринишма узатиш билан банд бўларди. Айрим пайларда эса у чарчаган гишт терувчининг ўрнини эгалларди. Демак бир ишчи ҳар кунги тахминан икки кубометр гишт териш керак бўлса,

МУАММО. Трестимизда, бошқармада Дмитрий Зазулин бригадаси учун деб менга алоҳида ҳамхўрлик қўрсатишларини хоҳламайман. Айрим ҳолларда бир бригадани қўлларга кўтариш учун унга барча имтиёз, зарур техника воситаларни муҳайё қилинаверарди. Лекин бригаданинг йилгитлари лабзи ҳалол ишчилардан. Акс ҳолда ҳеч қандай муаммо, қийинчилик ҳақида гапиришга ўрин қолмасди. Бизда эса ҳамма ерда бўлган каби муаммолар йўқ эмас.

Айрим сменаларнинг биринчи соати ишчи ўтиб кетди. Қоринишма узелдан эса вақтида қоринишма узелдан кўтариш қийинчилик бўларди. Шундай қилишда қўллар бўлган ишчилар. Наҳотки, ҳатто йилгит қўлини резинида реконструкция қилишга кучи етаётган трестимиз ўз қоринишма узелини қайта қуришга қўриб етмас. Унинг бугунги қуввати

ага бўлса-да бир мўна секин ҳаракат қилади. Бинонинг бу бурчагидан нарийн бурчагигача борғунча кўтарма қанча вақт кетди. Муайян лавели теннислаб ўрнига ўрнатиш учун соатлаб вақт кетди. Ахир худди шу вақтнинг ўзида қурувчиларга гишт ҳам, қоринишма ҳам кўтариб бериш керак. Бизга «КБ-100» маркали тезкор аминорали қанча беришганда айни муддао бўлур эди. Афсуски у трестимизда етишмас эмиш.

Бу муаммоларни алоҳида ургур бериб таъкидлашимнинг боиси бор. Бригадамиз меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг илгор усули асосида иш юритади. Бу усул талабларига қўриб қурилиш норматив мўддатини қисқартирган коллективга аккорд — мукофотли иш ҳақи олиш ҳуқуқига эга. Шу сабабдан

Суратда: Дмитрий Зазулин (биринчи қаторда, чапдан) ва бригада касба союз ташкилотчиси Анатолий Сотников тушундикан сўнг бригада аъзолари билан объектга йўл олишяпти.

Йилгит шаҳар қурилиш учун қанчалик қўлланган илжол билини қолди. Умуман гишт терувчилар учун зарур бўлган оддий техника воситаларининг йўқлиги баъзан қийинчилик асабига тегади. Айтайлик, объектга етказиб берилган қоринишма қотиб қолмаслиги учун вақти-вақти билан қоринишма қотиб қолмаслиги кичик мосламани етказиб бериш нима деган гап? Биринчи шу тадбирнинг ўзи бу ишга биринчи гишт терувчини боғлаб қўймай, қўйишча нормани бажаришга олиб келарди.

Минорали қанча муаммолар ҳам қийинчилик ҳақида қўйилган. Объектимизда юқорида кўтариб берилган оғир юклар нари борса 2,5 тонна етади. Лекин бу ерга 8 тонна юк кўтариш қувватига эга бўлган минорали қанча ўрнатиб қўйилган. У гаранд катта қувватга

да бригадир ҳар бир қурувчи турдош касбларни ағаллаш кераклигини ўз йилгитларига тушутирарди. Ушундан сўнг гишт терувчилар бетончиликни, монтажчиликни, арматурачиликни ўрганишди.

Меҳнат тақсимида ҳам Зазулиннинг ўзи қайта кўриб қолди. Бригадада 2 нафар электр пайвандчи меҳнат қилаётган бўлди. Уларнинг бири бутунлай шу иш билан шуғулланади. Иккинчи электр пайвандчи эса гишт терувчи қатори меҳнат қилади. Чунки, электр пайванд ишлари жуда кўп эмас. Лекин зарур бўлганда у ҳам пайвандлаш ишларига ўтиб олади. 20 гишт терувчи ушундай қурилиш объектларида иш олиб боради. 16 киши биринчи сменада, тўрт киши эса иккинчи сменада меҳнат қилади. Бир қарашда тўрт кишини иккинчи сменага қолдириб,

КПСС Марказий Комитетида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалаларига бағишлаб ўтказилган кенгашида халқ хўжалигининг барча соҳаларида кескин силжиш яхши мумкин бўлган қўллаб-қувватлаш ҳусусида тўхталиб ўтилади. Капитал қурилишда ҳам мавжуд камчиликларга тезроқ барҳам бериш зарурлиги, ресурслардан оқилона-сочиб юбормасдан фойдаланиш қанчалик катта самара келтириши кўрсатиб берилди. Биз инженер-техник ходимлар бугунги кунда кенгаш материаллари билан янада муфассал танишиш билан бирга доқладда қайт этилган фикрлар қанчалик ҳаётий эканлигини ўзимизнинг кунлилик иш-мишга назар ташлаб чуқур аниқлашмиз.

«Капитал қурилишдаги ишларнинг аҳолига ҳам фан-техника тараққиётини жадаллаштириш позицияларида туриб баҳо бериш керак, — деди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачёв кенгашида қилган доқладда. — Бу проблема кўп йиллардан бери кўп тартибдан тушмай келмоқда. Аммо бу соҳадаги ишлар ҳозирча тубдан яхшиланган йўқ. Бу эса бизнинг фан-техника тараққиётини соҳасидаги куч-тайратларимизни кўп жикатдан йўққа чиқариб юбормоқда».

Тўғри, қурилишда қўлланилаётган янгиликлар, илгор технологиялар, янги техникалар оз эмас. Лекин уларнинг ҳаммаси ҳам ўз номига яроша-янгиликман, мазмунига қўриб қурувчиларга меҳнаткор бўлаётганими? Бу саволга қатъий

«ҳа» дея олмайсан киши. Фикримизнинг далили учун кўйидаги факт устида тўхталиб ўтмоқчимиз.

Биноларнинг пойдеворини ўрнатиш технологияси билан боғлиқ «янгиликлар» кишини таажубга солади. Айниқса, йилгит бинолар учун қўйиладиган пойдеворлар технологияси. Барча ишлар очик зовурлардан бошланади, монолит пой-

деворлар ўрнатилади. Бу борада ҳозирга келиб илмий-техника тараққиётининг фойдаланилаётган янгилик — янгиладиган ва қайта ечиб олинадиган опалубкалардир.

Бир йили уни «йиғма-сочма» деб аташди ва янги техникани ишлаб чиқаришга жорий этиш тадбирлари планига киритишди. Келгуси йили эса «сочма-йиғма» деб номини ўзгартириб, ана янги техника тадбирлари планига киритилди. Кўп ўтмай худди шу йўналишдаги планларни тўлдирish мақсадида «йиғма-сочма» янгиликни пайдо бўлди. Ва нисҳат «монолит-80» деган термин пайдо бўлди. Аслини олганда эса ҳаммасининг маъноси бир хил эди.

Бу гапларни таъкидлаб ўтаётганлигимизнинг сабаби трестимизда шунга ўхшаш бесамара ишларга қарши мурокасиз позиция тутилишини таъкидламоқчиман. Айни кунларда кўпгина бригадаларнинг меҳнат унумдорлигини ошираётган янгиликлар фикримизнинг далили бўла олади. Трестимиз инженер-техник ходимлари саноат бинолари пойдеворларини ўрнатиш учун «зовурларни

маларнинг исроф бўлишига йўл қўйилмайдиган. Меҳнатни илмий ташкил этиш жамоатчи группасининг амалга ошираётган ишлари ҳам диққатга сазовор. Айниқса, сирғалувчан бригада усули жорий этиш борасида бу группа томонидан аниқгина ишлар қилинди. Бу усул аввало трестимизнинг энг йилгит қурилиш участкаларида — Ангрен кўмир разрезининг реконструкция қилинган объектларида амалга оширилмоқда.

Шуни алоҳида таъкидлаб ўтиш керакки, янгиликларни ишлаб чиқаришга жорий этиш, бригадаларнинг ҳар қандай янгиликни қай тарзда хайр-хоҳлик билан кўтиб олишлари ёки унга қарши чиқишлари эътиборимиздан четда қолмайди. Ҳар қандай кичик мунозарали масала юзасига келганда — хоҳ у трест миқёсида бўлсин, хоҳ у фақат биргина бригада манфаати билан боғлиқ бўлсин — трест бригадирлар Советининг муҳокамасига ҳавола этамиз. Бу советга эса бир неча ўн йиллардан бери қурувчилик қилиб келаятган, шу касбда суяги қотган аждоғим бинокор Дмитрий Андреевич Зазулин бошчилик қилади. Ҳар қандай мунозарали масала албатта кўпчилик бажонидил қўллаб-қувватладиган ечим топади. Шунинг учун ҳам Д. Зазулин янги техника жоюқяри ва тарғиботчиси деб атаймиз.

Ф. КАЦ, «Ўзбекхастострой» трестининг техника бўлими бошлиғи.

ҲАММА НАРСАГА ВАҚТ ТОПИЛАДИ

Бошқармада «Зазулин» бригадаси ишлаётган объект борасида дейишганда очигини айтсам аввалига чўчидим. Чунки бригадир билан ҳам, коллектив билан ҳам яхши таниш эмасдим. Аввало бригадирнинг Ленини ва Октябрь Революцияси орденлари кавалери, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси эканлигини ўйладим, анча талабчан ва қаттиққўл деб тасаввур қилдим. Қолаверса улар бир беш йилликда ўн йиллик плани бажаришга аҳд қилганликларини ҳамма қатори эшитгандим. Шундай экан мен ҳам икки қарра кўп ҳажимдаги ишни бажаришга улгуришим керак эди-да!

Йўқ, меҳнатдан қочмайман, қийинчиликдан қўчмайман, акс ҳолда қурувчилик касбин таниламасдим. Ҳамма гап шундаки, истасан тақдиримда ҳам икки норма иш бажара олмаслигимдан хавфсизлардим. Ахир ўзингиз ўйлаб кўринг, бригада объект қурилиш учун ажратилган норматив мўддатини деярли икки ҳисса қисқартиради. Демак, асосий иш — гишт териш ҳам икки баравар тезлашади. Ўз наватига мен ҳам гишт ва қоринишмаларни юқорида икки қарра тезроқ етказиб беришим керак. Лекин бригаданинг иш принципини ҳаммага аён: уни тезлаштириб бўлмайди... Шу бондан бригадага панд бериб ўзим ҳам ёмон кўриниб қолмай, деб ўйладим.

Орадан кўп вақт ўтгани

Б. ШАҒАБИЕВА, минорали қанча машинаси.

Бригаданинг меҳнат унумдорлиги 1983 йилнинг ўтган даврида 205,4 процентини ташкил этди.

Ҳар бир қурувчи бир йилда пиландаги 15027 сўм ўрнига 31467 сўмлик иш бажаряпти.

Ҳозир бригада меҳнат календарини 1990 йилнинг апрель ойи бошланди.

Ҳар бир қурувчи сменада ўртача ҳисобда 2,5—3,5 кубометр ҳажимда гишт теришга эришяпти.

Ҳар тўрт ойда бир бино қурилмақда.

Д. Зазулин (ўнгга) ўз шегирди В. Дьянов ишчи қузмақда. О. Иванов ва В. Молгачёв фотолари.

Саҳифани «Тошкент ҳақиқати»нинг махсус муҳбири М. МИРАЛИМОВ тайёрлаган.

ПОЙДЕВОРДАН... КАЛИТГАЧА

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор Дмитрий Андреевич Зазулин кўпдан бери биламан. У бошчилик қилаётган бригаданинг амалга ошираётган ишлари ҳаммамнинг тилида. Лекин кунларнинг бирида бригаданинг ҳар бир аъзоси бир йилда пиландаги 15027 сўм ўрнига 31467 сўмлик иш бажаришга аҳд қилганини ўзинга тортди. Шундан сўнг улар иш билан янада чуқурроқ танишиш ва аниқ пайтнинг ўзида бу коллектив иш билан қизиқайётганларга бригаданинг «сир»лари ҳусусида батафсилроқ гапириб бера олиш мақсадида бригада аъзолари хузурига бордим.

Шуни диққатга сазоворки, бригада унга пойдевор қўйишдан тўрт ой тайёр ҳолга келтиргунча барча ишларни бажарган. Шунчаки эмас, ишга иккунчи ёндашган ҳолда меҳнат қилади. Бригада

нинг ҳар бир аъзоси у ёки бу топшириқ барвақт ва ало сифат билан адо этилишига итилайётганлигини шундоқ ҳам сезиб туриш мумкин. Шунинг учун ҳам бригаданинг барча қўрсаткичлари, айтилайлик иқтисод ва тежамкорлик борасидаги ютуқлари ҳам намуна қилиб қўрсатилади. Бригадада пойдевор опалубкаларини ишлатиш ҳам ўзига, Бунда иморатбон ёғоч-тахталар умуман фойдаланилмайди. Пойдеворларни қўйишда ҳам, бинонинг қаватлари ўртасида бетон «бел-боғ»ларда ҳам металлдан тайёрланган йиғма-сочма опалубкалар қўлланилади. Бундай қурилмалар тайёрланганга бир неча йил бўлди. Лекин улар худди янгидек турибди. Бу қурилиш таънаринини арзонлаштиришга олиб келаятган тадбирлардан бирига айланди.

Иш суръатини тезлаштириш мақсадида бригадир ҳар бир қурувчи турдош касбларни ағаллаш кераклигини ўз йилгитларига тушутирарди. Ушундан сўнг гишт терувчилар бетончиликни, монтажчиликни, арматурачиликни ўрганишди.

Меҳнат тақсимида ҳам Зазулиннинг ўзи қайта кўриб қолди. Бригадада 2 нафар электр пайвандчи меҳнат қилаётган бўлди. Уларнинг бири бутунлай шу иш билан шуғулланади. Иккинчи электр пайвандчи эса гишт терувчи қатори меҳнат қилади. Чунки, электр пайванд ишлари жуда кўп эмас. Лекин зарур бўлганда у ҳам пайвандлаш ишларига ўтиб олади. 20 гишт терувчи ушундай қурилиш объектларида иш олиб боради. 16 киши биринчи сменада, тўрт киши эса иккинчи сменада меҳнат қилади. Бир қарашда тўрт кишини иккинчи сменага қолдириб,

Эрта тонгдан сменага келган асосий куч эса майда-чуйда юмушларга ортиқча вақт сарфламай, бирданга уй қаватларини қўтаришга киришади. Бригада азаматлари анималаридаги вақтларни шараф билан адо этаётганликлари кишини қувонтирмай қолмайди. Шу йилнинг ўтган 5 ойи давомида топшириқ 205,4 процентга етказиб адо этилганлиги фикримизнинг далилидир.

А. ГРЕЧУШКИН, «Ўзбекхастострой» трестининг бош инженери.

